

Nr 208.

Av fru **Johansson m. fl.**, *angående utsträckt rätt till fri förlossningsvård.*

Genom förordningen om fri förlossningsvård för alla barnaföderskor, som trädde i kraft den 1 januari 1938, tillförsäkrades alla, som vårdades å någon av våra förlossningsanstalter, fri förlossningsvård. Den lilla avgift, som utgår, är endast vederlag för den mat, patienten erhåller, men vårdkostnaderna äro alltså helt fria.

För de barnaföderskor, som förlösas i hemmet, är också barnmorskevården fri. Om fallet förlöper normalt, så erhålla även dessa fri vård, men inträffa komplikationer i samband med förlossningen och läkare måste tillkallas, blir det en avsevärd kostnad, som barnaföderskan själv måste betala.

Under de senaste åren med den ökade födelsefrekvensen ha emellertid förlossningsanstalterna måst anlitas till bristningsgränsen. Detta har också haft till följd, att i utomordentligt många fall har vårdtiden för patienterna minskat till endast fem dagar, något som påtalats från kvinnohåll i en utredning, som föranstaltats av socialdemokratiska kvinnoförbundet.

För landsbygdens barnaföderskor med sina långa avstånd, därför att det inte finns förlossningshem i rimlig närhet, är det i många fall omöjligt att kunna komma i åtnjutande av anstaltsvård.

Detta förhållande jämte den stora platsbrist, som råder på många förlossningsanstalter, gör det helt enkelt nödvändigt att anlita även den öppna vården.

Vi äro övertygade om, att den slutna förlossningsvården kanske är att föredraga ur flera synpunkter, dels på grund av trångboddheten och på grund av att de gamla bostäderna sakna alla bekvämligheter, dels kan vården på anstalt ge mera lugn och ro åt patienten, där hemförhållandena äro mindre goda.

Men då förlossningsanstalter icke kunna byggas i samma takt som födelsekurvan stiger, måste det väl anses bäst för alla parter, att de, som kunna och vilja stanna i sina hem och förlösas där, också skola kunna göra detta. Men det bör ske under samma ekonomiska betingelser som för dem som vårdas å anstalt.

Det kan väl därför anses rimligt, att en så betydande utgift som kostnaden för läkarvård, i den mån sådan måste anlitas, lämnas patienten kostnadsfritt. Det finns en förordning om lindring i mindre bemedlade patienters på landsbygden sjukvårdskostnader, vari stipuleras ersättning för dels

halva läkararvodet, i den mån det överstiger 7 kr., dels hela resekostnaden, i den mån den överstiger 3 kr. För att erhålla denna hjälp får emellertid den sökandes beskattningsbara inkomst utgöra högst 400 kr.

I vad mån denna bestämmelse kan tillämpas i nu berörda fall, kommer det ändå endast ett fåtal tillgodo och utesluter helt städernas och samhällenas barnaföderskor.

På grund av vad vi här anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära sådan ändring i förordningen om den fria förlossningsvården, att barnaföderska, som förlöses i den öppna vården, skall, där läkare måste anlitas, även erhålla denna vårdform kostnadsfritt.

Stockholm den 23 januari 1945.

Elsa Johansson.

Sigrid Ekendahl.

Emil Olovson
i Västerås.

Ellen Svedberg.

Märta Öberg

Hildur Humla.

Ruth Gustafson.

A. Hermansson.

Carl Hoppe.

Aug. Spångberg.

Fridolf Thapper.

Anders Paulsen.

Hildur Alvéén.

Olivia Nordgren.

Hildur Nygren.